

Mietteitä tuomiosunnuntain evankeliumitekstin äärellä

Viime sunnuntai oli tuomiosunnuntai. Evankeliumina oli Mt 25:31-46, jossa kuvataan, miten kansat tuomitaan annetaan sen mukaan, mitä kukin on tehnyt tai jättänyt tekemättä ”*vähimmälle veljelleen*”. Teksti on monitulkintainen. Se voidaan ymmärtää niin, että tuomittavina eivät ole yksilöt vaan kansat, jolloin vähimmillä veljillä tarkoitetaan kristittyjä. Tässä tulkinnassa korostuu tuomion sijaan *oikeuden jakaminen*, ja pelottelun sijaan *lohdutus*. Viimeinen tuomio ei ole vain tuomitsemisen paikka, vaan paikka jossa heikot ja sorretut saavat oikeutta.

Toisessa vaihtoehdossa tuomittavina ovat yksilöt sen mukaan, mitä he ovat tehneet kärsiville ihmisille eli vähäisimmille veljille. Tuomion perustana ovat laupeuden teot. Niitä ovat janoisen juottaminen ja nälkäisen ruokkiminen. Seuraavaksi mainitaan ”*kodittomat*”. Kreikan ”*ksenos*” tarkoittaa muukalaista, muualta tullutta, tai muuten vain erilaista ihmistä. Hurskas ottaa muukalaisen kuten vaikkapa maahanmuuttajan luokseen ja ystäväkseen. Yleensä on tapana jakaa ystävyyttä vain kaltaisillemme. Entisaikaan vaatteet olivat kalliita ja niiden antaminen oli taloudellinen uhraus. Sairaan luona käynti oli vaarallista, sillä tauti saattoi tarttua. Vangin luona käyvä voitiin tulkita rikoskumppaniksi. Oli turvallisempaa liittyä tuomitsijoiden kuoroon kuin puolustaa syytettyä.

Matteus kritisoi kertomuksellaan *väärää uskonnollisuutta*. Siinä ihminen tekee hyviä tekoja vain saavuttaakseen niillä hyötyä. Hän koettaa pelastaa itsensä oikeaoppisuudellaan tai teoillaan. Väärää uskonnollisuutta ovat syntiluettelot, joita noudattava uskoo pelastuvansa vain olemalla tekemättä mitään väärää. Jeesus ei tuomitse ketään *tehtyjen* pahojen tekojen perusteella, vaan laupeuden tekojen perusteella, jotka ovat *jääneet tekemättä!* Hyviä tekoja ei voi itse tunnistaa ja luetella. Sen näkee yksin tuomari, Kristus. Olemme itse sokeita omille laupeuden teoillemme tai niiden puuttumiselle.

Laupeuden tekojen perustana on oman riittämättömyyden tunnustaminen. Silloin joutuu nöyrytykseen ja jättäytymään armon varaan. Näin joutuu itse vähäisimmän veljen asemaan, mistä kasvaa halu laupeuteen. Laupeus kadottaa tuomiomielen, ja alkaa kohdella lähimmäisiä, kuten itse on tullut Jumalan kohtelemaksi. Tästä kasvaa *oikea uskonnollisuus*, jossa tehdään laupeuden tekoja hyvästä sydäimestä, itse sitä huomaamatta ja laskelmoimatta. Tässä loppuu moralisointi ja alkaa elämä kristittynä armon varassa.

Petri Kasari
vs. seurakuntapastori
Siikalatvan seurakunta